

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA

Rok: I

Liczba godzin: 30

Forma zajęć: seminaria

Prowadzący: mgr Michał Kosakowski

1. Zajęcia wprowadzające w problematykę psychologii społecznej

- Zapoznanie studentów z programem zajęć
- Specyfika psychologii społecznej
- Główne perspektywy teoretyczne w psychologii społecznej
- Rodzaje motywacji społecznych
- Interakcja : osoba – sytuacja
- Zastosowania psychologii społecznej
- Metody wykorzystywane w psychologii społecznej
- Źródła zachowań społecznych

Literatura:

Myers, D. G. (2003). *Psychologia społeczna* (rozdz. 1). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Aronson, E., Wilson, T. Akert, R. (2006). *Psychologia społeczna* (rozdz. 1.). Poznań: Wyd. Zysk i S-ka.

2. Eksperymenty psychologii społecznej – kontekst etyczny

- Stanfordzki eksperyment więzienny Zimbardo i jego implikacje
- Eksperyment Milgrama nad posłuszeństwem autorytetowi
- Eksperyment Rosenthala a samospełniające się proroctwo
- Eksperyment Rosenhana nad zjawiskiem etykietowania
- Współczesne zasady etyczne obowiązujące w eksperymentach z udziałem ludzi
- Granice eksperymentowania

Literatura:

E. Aronson (2002), *Człowiek – istota społeczna. Wybór tekstów* (rozdz. 4, 6). Warszawa: PWN.

Hock R. R. (2003). *Czterdzieści prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii*. Gdańsk: GWP.
Charaktery: Wielkie eksperymenty, zeszyt 1/2007

3. Podstawowe zagadnienia komunikacji interpersonalnej – komunikacja werbalna i niewerbalna

- Definicja i model komunikacji
- Kanały komunikacji werbalnej i niewerbalnej
- Funkcje komunikacji niewerbalnej
- Trafność wnioskowania opartego na komunikacji niewerbalnej i werbalnej
- Warunki skutecznej komunikacji, wiarygodność, kłamstwo

Literatura:

Argyle, M. (1991). *Psychologia stosunków międzyludzkich*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. (rozdział 2 i 3).

Aronson, E., Wilson, T. Akert, R. (2006). *Psychologia społeczna* (rozdział 4, s. 96-105). Poznań: Wyd. Zysk i S-ka.

Literatura uzupełniająca:

Krzemiński, I. (2000). *Co się dzieje między ludźmi?* Warszawa: J. Santorski & Co.

Steward, J. (2002). *Mosty zamiast murów* (rozdz. 3 i 4, s. 76-148). Warszawa: PWN.

4. Atrakcyjność interpersonalna i związki uczuciowe

- teorie atrakcyjności interpersonalnej
- wyznaczniki atrakcyjności: częstota kontaktów, zalety, podobieństwo, atrakcyjność fizyczna, komplementy, przysługi, zachowania wiążące
- związki uczuciowe, trójskładnikowa teoria miłości
- dynamika bliskiego związku

Literatura:

Aronson, E., Wilson, T., Akert, R. (2006). *Psychologia społeczna* (rozdział 10). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

5A. Kulturowe wzorce rozumienia świata

- Symbole kultur i subkultur
- Kultura popularna a tożsamość narodowa
- Wymiary kultury w teorii Hofstede

Literatura:

Hofstede G., Hofstede G. J. (2007) *Kultury i organizacje* (rozdz.1). Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.

5B. Poznanie społeczne, spostrzeganie społeczne

- Funkcje i wzbudzenie schematów poznawczych
- Urzeczywistnianie schematów: mechanizm samospełniającego się proroctwa
- Heurystyki wydawania sądów
- Natura procesu atrybucyjnego
- Błędy atrybucyjne
- Kultura a atrybucje

Literatura:

Aronson, E., Wilson, T., Akert, R. (2006). *Psychologia społeczna* (rozdz. 3 i 4). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Literatura uzupełniająca:

Forsterling, F. (2002). *Atrybucje. Podstawowe teorie, badania i zastosowanie*. Gdańsk: GWP.

6. Postawy, zmiana postaw, stereotypy i uprzedzenia społeczne

- Czynniki kształtujące postawy, metody zmiany postaw
- Postawy jawne, postawy ukryte
- Przewidywanie zachowań spontanicznych, przewidywanie zachowań zamierzonych
- Metody radzenia sobie z dysonansem poznawczym, uodpornienie na zmianę postaw
- Funkcje stereotypów; konsekwencje posiadania uprzedzeń społecznych
- Metody redukcji uprzedzeń społecznych, mechanizmy działania rasizmu, seksizmu, homofobii
- Prezentacja filmowego zapisu warsztatów J. Elliot – „Niebieskoocy”
- Stereotyp męskości i kobiecości, konsekwencje stereotypów płci

Literatura:

Wojciszke, B. (2011). *Psychologia Społeczna* (rozdz. 8 i 19). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.

Literatura uzupełniająca:

Wanke, M., Bohner, G. (2002). *Postawy i zmiana postaw*. Gdańsk: GWP.

Myers, D. G. (2003). *Psychologia społeczna* (rozdz. 4 i 8). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Witkowski, T. (2004). *Psychomanipulacje. Jak je rozpoznawać i jak sobie z nimi radzić* (s. 255-264). Wrocław: Biblioteka Moderatora

Hewstone, M., Macrae, N., Stangor, C. (1999). *Stereotypy i uprzedzenia. Najnowsze ujęcie*. Gdańsk: GWP.

Kofta, M. (1996). Wprowadzenie do psychologii stereotypów i uprzedzeń. W: M. Marody (red.). *Podstawy życia społecznego w Polsce*. Warszawa: ISS.

Kwiatkowska, A. (1999). Siła tradycji i pokusa zmiany, czyli o stereotypach płciowych. W: J. Miluska, P. Boski (red.), *Męskość - kobiecość w perspektywie indywidualnej i kulturowej*. Warszawa: PAN.

7. Zjawisko agresji interpersonalnej, motywacja prospołeczna i altruizm

- gniew, agresja i przemoc - relacje między pojęciami
- gniew a hipoteza frustracja - agresja
- przemoc wobec dzieci: w rodzinie, w środowisku szkolnym
- możliwości przeciwstawiania się i ograniczania agresji
- dlaczego ludzie pomagają?
- indywidualne i sytuacyjne determinanty zachowania prospołecznego
- konsekwencje udzielenia i nieudzielenia pomocy

Literatura:

Aronson, E., Wilson, T., Akert, R. (2006). *Psychologia społeczna* (rozdział 11 i 12). Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.

8. Kolokwium zaliczeniowe

Forma zaliczenia: test pisemny

Warunki zaliczenia: obecność, aktywność na zajęciach, znajomość literatury przedmiotu, systematyczne przygotowywanie się do zajęć, udział w dyskusji.